

[Arnth Jensen.]

den højtærede Undervisningsministers frisindede Skolelov. Jeg giver gerne Ministeren al den Anerkendelse, jeg formaar, og jeg har før indrømmet og indrømmer ogsaa i Dag, at hvis man ser Forslaget paa Baggrund af de af Undervisningsminister Borgbjerg fremlagte Forslag, er der adskillige Fremskridt i frisindet Retning at konstatere; men ser vi paa Forslaget i Forhold til bestaaende Lov, ser det efter min Mening noget anderledes ud.

Ved en frisindet Skolelov forstaaer jeg en Lov, der ud over de Minimumsfordringer, som det offentlige kan stille i Henseende til Skolepligtens Opfyldelse, giver Hjemmene den størst mulige Selvbestemmelsesret med Hensyn til, hvad deres Børn yderligere skal lære, hvem der skal give dem denne Undervisning, og under hvilken Form den skal gives, og en Lov, som giver Lærerne den størst mulige Frihed til gennem deres egen Undervisningsmaade at føre Børnene frem til det opstillede Maal. Giver da det foreliggende ændrede Lovforslag i Forhold til nugældende Lov mere eller mindre, hvad angaar Opfyldelse af disse Frihedskrav? Jeg maa desværre sige, at jeg med min bedste Vilje ikke kan se andet, end at det giver mindre.

Jeg indrømmer, at paa et Par Punkter giver det mere. Jeg nævner i saa Henseende Bestemmelsen i § 47, der ophæver de indsnævrende og formentlig grundlovsstridige Bestemmelser, der findes i Lovene af 1855 og 1857 og 1916 om Forældres Ret til at tage deres Børn ud af Skolen og enten selv undervise dem eller sende dem til en anden Skole. Dette er en virkelig Frihedsbestemmelse, som jeg takker Ministeren for, at han har indført, trods det at han sikkert har mødt stærk Modstand i saa Henseende hos sin egen Partiformand, det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen, der tidligere her i Tinget stærkt har forsvaret de nævnte Bestemmelser.

Dernæst gives der i § 53 Forældrene en vis Ret til selv at sørge for deres Børns Kristendomsundervisning. Denne Ret har bestaaet siden Loven af 1851 for Forældre, der ikke tilhører Folkekirken, og nu udvides den til ogsaa at gælde for Forældre inden for Folkekirken, dog paa Betingelse af, at en af Folkekirkens Præster overtager Tilsynet med denne Undervisning. Jeg indrømmer, at denne Paragraf ogsaa er en Indrømmelse til Forældrene, selv om jeg er vel vidende om, at nogle vil finde Betingelsen om Tilsynet upaakrævet. Det skal jeg imidlertid ikke gøre Ophævelser

over. Men jeg kan ikke undlade at udtale min Forundring over, at den Minister og de Partier, som med Hænder og Fødder modsætter sig blot den ringeste Antydning af et kirkeligt Tilsyn med Folkeskolen i København, i Virkeligheden ved denne Lovparagraf indtager den inkonsekvente Stilling, at hvis en Fader og Moder i København i fuldt Alvor paatager sig den Opgave selv at undervise deres Børn i det dybeste og bedste, de kender, saa skal Barnet underkastes Tilsyn, medens det, hvis det undervises i Skolen af en mindre alvorlig og en af Kristendommen mindre grebet Lærer, er uden for Tilsynet. Det forekommer mig, at dette Standpunkt er uholdbart, og den højtærede Minister og Flertalspartierne har gennem denne Bestemmelse i Virkeligheden godkendt Berettigelsen af Oppositionens Krav om et vist kirkeligt Tilsyn ogsaa med Kristendomsundervisningen i den københavnske Skole.

Ud over disse to Paragraffer kan jeg ikke finde noget i Lovforslaget, som giver mere Frihed for Hjemmene, tværtimod findes der efter min Mening mange Paragraffer, som indsnævrer Hjemmenes og det lokale Styres Frihed.

Lad mig først nævne Bestemmelsen i § 2, Stk. 1, om, at inden for Købstæder skal alle Skoler være af samme Form. Det er en Bestemmelse, som tilsigter at fremtvinge en bestemt Skoleform, den saakaldte praktiske Mellemskole. Vi er nu mange i dette Land, der ikke har den samme Tyrkertro paa denne Skoleforms Velsignelse som den, der synes at være til Stede i visse Kredse; og i alle Tilfælde kan dette ikke betegnes som Frihed, men maa opfattes som en ren og skær Tvangsbestemmelse. Og for Resten: Hvorfor kræver man ikke lige saa vel, at hvor der findes en praktisk Mellemskole, skal der ogsaa være en teoretisk Mellemskole? Det maa være et lige saa berettiget Krav at stille fra de Forældres Side, der ønsker, at deres Børn skal gaa den teoretiske Vej.

Den højtærede Minister vil maaske henvise mig til Bestemmelserne i § 3, hvorefter Kommunerne i visse Tilfælde fritages for at oprette en praktisk Mellemskole. Men det foranlediger mig til at spørge den højtærede Minister, om han har tænkt over den Vanskelighed, der kan opstaa ved, at han ved Bestemmelserne om en 4-aarig Grundskole og en 4-aarig Mellemskole i Virkeligheden fastlægger en 8-aarig Skoleplan, men at han kan risikere, at Undervisningen kun kommer til at strække sig over 7 Aar. Kommer de Børn ikke til at mangle